KHẢO SÁT CHẾ ĐỘ CHĂM SÓC NUÔI DƯỠNG VÀ BỆNH RỐI LOẠN TRAO ĐỔI CHẤT Ở BÒ SỮA TẠI MIỀN BẮC VÀ MIỀN NAM VIỆT NAM

Trần Thị Loan[1], Ngô Đình Tân[1], Tăng Xuân Lưu[1], Phạm Kim Cương[2] và Chu Mạnh Thắng[2]

[1]Trung tâm nghiên cứu Bò và Đồng cỏ Ba Vì; [2]Viện Chăn nuôi

Tác giả liên hệ: TS. Ngô Đình Tân; Tel: 0973 213 986; Email: ngodinhtanbv@gmail.com

TÓM TẮT

Nghiên cứu nhằm đánh giá hiện trạng về chế độ chăm sóc nuôi dưỡng và tình hình mắc các bệnh rối loạn trao đổi chất trên bò sữa nuôi ở 248 trang trại tại miền Bắc và miền Nam từ tháng 1 đến tháng 10/2017. Thí nghiệm (TN) tiến hành tại các trang trại có quy mô trên 10 con với 177 trang trại tại miền Bắc và 71 trang trại tại miền Nam. Kết quả cho thấy thức ăn thô xanh chủ yếu cỏ voi, cây ngô, cỏ voi ủ chua, ngô ủ, cây chuối, cỏ khô và rơm khô thức ăn được thái nhỏ trước khi cho ăn; Thức ăn tinh cám hỗn hợp, bã bia, bột ngô, bột sắn, đậu tương và thức ăn bổ sung men, vitamin, khoáng chất. Chế độ ăn thức ăn tinh thô riêng rẽ chiếm tỷ lệ cao, chế độ ăn dạng TMR hoặc thức ăn tinh thô trộn lẫn trước khi cho ăn còn hạn chế. Hàm lượng dinh dưỡng trong thức ăn cho bò vắt sữa và cạn sữa đảm bảo yêu cầu. Tỷ lệ thức ăn tinh thô ở giai đoạn đầu và giữa chu kỳ tiết sữa còn cao. Số lần cho ăn trong ngày là ở miền Bắc trên 3 lần, ở miền Nam bò được ăn tự do. Bệnh rối loạn trao đổi chất tập trung chủ yếu ở giai đoạn đầu chu kỳ vắt sữa giảm dần ở giai đoạn giữa, cuối và cạn sữa. Bệnh acidosis chiếm tỷ cao nhất so với bệnh ketosis và sốt sữa. Bệnh sốt sữa chỉ thấy xuất hiện ở giai đoạn đầu và giữa chu kỳ sữa. Từ kết quả nghiên cứu này cho thấy một cái nhìn tổng thể về chế độ chăm sóc nuôi dưỡng liên quan đến các bệnh rối loạn trao đổi chất và có biện pháp phòng bệnh phù hợp.

Từ khóa: *Rối loạn trao đổi chất, chế độ nuôi dưỡng, bò sữa.*

ABSTRACT

Current status of foster care and The situation has metabolic disorders on dairy herds in the North and the South

The objective of this research to evaluation the current status of foster care and situation has metabolic disorders on dairy herds at 248 farms in the North and the South from January to October 2017. The experiments (TN) conducted on farms with scale over 10 animals with 177 farms in the North and 71 farms in the South. The results was showed that green forage was mainly elephant grass, maize, elephant grass silage, corn silage, banana tree, hay and rice straws were chopped before feeding; Concentrate: mixed bran, brewer's grain, corn flour, tapioca flour, soybean meal and supplement foods, enzyme, vitamins, minerals. Individual ration of concentrate and green food are high percentage, and the TMR or mixed ration before feeding is limited. Nutritional content of feeds for milking cow and dry cow ensures requirements. The ratio of concentrate and raw feed in the early and mid-lactation periods is still high. The number of feeding times per day is in the North over 3 times, in the South, cows are fed freely. Metabolic disorders are concentrated mainly in the early stages of milking then descending in the middle, late and dry period. Acidosis is the highest rate of ketosis and milk fever. Milk fever is found only in the early and mid-lactation period. The results of this study show an overview of foster care regimes related to metabolic disorders and appropriate preventive measures.

Keywords: *Metabolic disorders, feeding regimes, dairy cows.*